

Jordbruksverkets vägledning

Datum
2024-12-06

Diarienummer
6.7.17-16499/2024

Vägledning för myndigheternas offentliga kontroll inom området animaliska biprodukter

Fastställd

Versionshistorik

Version	Datum	Beskrivning	Signatur	Ändring gjord av
0.1	2024-12-10	Ny vägledning upprättad	AK	SA

Innehåll

1 Inledning.....	5
1.1 Syfte med denna kontrollvägledning.....	5
1.2 Beskrivning av kontrollområde.....	5
1.3 Syfte med kontrollen.....	5
2 Kontaktfunktioner/ kontaktpersoner.....	5
2.1 Kontaktfunktioner/kontaktpersoner vid Jordbruksverket.....	5
2.2 Information om andra lämpliga kontaktpersoner/myndigheter/organ.....	6
3 Definitioner.....	6
3.1 Offentlig kontroll.....	6
3.2 Kontrollvägledning.....	6
3.3 Kontrollobjekt.....	6
3.4 Kontrollpunkter.....	6
3.5 Grundvillkor.....	6
4 Tillämplig lagstiftning.....	7
4.1 Kort beskrivning av regelverket.....	7
5 Ansvarsfördelning inom kontrollområdet.....	8
5.1 Beskrivning av Jordbruksverkets ansvar.....	8
6 Kontrollobjekten.....	9
6.1 Kort beskrivning av kontrollobjekten och deras verksamhet.....	9
7 Riskanalys.....	10
7.1 Ange att den operativa kontrollen ska grundas på riskanalys.....	10
8 Hur förbereds den offentliga kontrollen?.....	10
8.1 Genomgång av resultatet av riskanalysen.....	10
8.2 Framtagande av checklista/ kontrollprotokoll med kontrollpunkter.....	11
8.3 Möjligheter till samordnad offentlig kontroll inom myndigheten.....	11
8.4 Centrala register tillgängliga för kontrollmyndigheten.....	11
9 Genomförande av den offentliga kontrollen.....	12
9.1 Föranmälan.....	12
9.2 Provtagning och analys.....	13
9.3 Dokumentationskrav.....	14
9.4 Avgifter.....	14
10 Hantering av avvikelser som konstateras vid den offentliga kontrollen.....	14
10.1 Kontrollmyndighetens ansvar att följa upp avvikelser.....	14
10.2 Vilka avvikelser som bör innebära ett förnyat besök (toleransnivå etc.).....	15

10.3 Förelägganden	15
10.4 Sanktionsavgifter	15
10.5 Överprövning av beslut	15
10.6 Prövning av godkännande	15
10.7 Åtalsanmälan.....	16
11 Grundvillkor	16
11.1 Rapport om grundvillkor	16
12 Jordbruksverkets behov av uppföljning.....	16
12.1 Generell beskrivning av behovet.....	16
12.2 Lämplig form för återrapportering.....	16
13 Avsnitt om kontrollpunkter	16
13.1 Kontrollpunkterna	16
14 Ytterligare information	17
14.1 Nyhetsbrev	17
14.2 Frågor och svar	17
14.3 Samverkan inom kontrollområdet	17
14.4 Diskussionsforum för de som utför den operativa kontrollen.....	17
14.5 Faktabas.....	18

1 Inledning

1.1 Syfte med denna kontrollvägledning

Jordbruksverket vill med denna kontrollvägledning ge råd och stöd åt dem som planerar och utför den offentliga kontrollen inom området animaliska biprodukter (abp). Målsättningen är att på ett samlat ställe tillhandahålla information om kontrollområdet, t.ex. gällande regelverk, kontaktpersoner, ansvarsfördelning och genomförandet av den offentliga kontrollen.

1.2 Beskrivning av kontrollområde

Kontrollområdet omfattar de delar av kedjan insamling, transport, hantering, behandling, omvandling, bearbetning, lagring, utsläppande på marknaden, distribution, användning och bortskaffande av animaliska biprodukter och därav framställda produkter inom abp-lagstiftningen som berör de respektive kontrollobjekten. Läs mer om ansvarsfördelningen mellan kontrollmyndigheternas områden i kapitel 5.

För de olika kontrollområdena finns bilagor som ligger på www.jordbruksverket.se under rubriken Kontroll och tillsyn. Det är bilagor som är direkt framtagna för kontrollen inom de olika kontrollområdena och som innehåller förslag på kontrollfrågor. Allmän information finns också under Djur på www.jordbruksverket.se.

1.3 Syfte med kontrollen

Syftet med kontrollen är att säkerställa att animaliska biprodukter och därav framställda produkter hanteras i enlighet med gällande regelverk, framför allt för att undvika att smitta sprids och att djur och människor därigenom kan komma till skada.

2 Kontaktfunktioner/ kontaktpersoner

2.1 Kontaktfunktioner/kontaktpersoner vid Jordbruksverket

Djurhälsoenheten

Telefon: 036-15 50 00

E-post: foderdjurprodukter@jordbruksverket.se

Telefon: Tjänsteman i beredskap (TiB) 036-12 72 55

TiB kontaktas vid akuta situationer utanför kontorstid, eller under kontorstid då inte hjälp kan fås på annat sätt.

2.2 Information om andra lämpliga kontaktpersoner/myndigheter/organ

Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA)

Telefon: 018-67 40 00

E-post: sva@sva.se

Telefon: Tjänsteman i beredskap (jourhavande epizootolog) 018-67 40 01

Jourhavande epizootolog kontaktas av veterinärer och myndighetsanställda vid misstanke om allvarlig smittsam sjukdom utanför kontorstid, eller under kontorstid då inte hjälp kan fås på annat sätt.

3 Definitioner

3.1 Offentlig kontroll

Med offentlig kontroll avses den verksamhet som behöriga myndigheter och kontrollorgan eller fysiska personer till vilka kontrolluppgifter har delegerats utför i syfte att kontrollera att aktörer följer tillämpliga regler och myndighetsbeslut. Kontroll av om djur eller varor uppfyller krav i tillämpliga regelverk är också offentlig kontroll. Begreppet offentlig kontroll omfattar även de kontroller som görs i samband med att intyg eller officiella attesteringar utfärdas.

3.2 Kontrollvägledning

Med kontrollvägledning förstås den vägledning eller råd, stöd och samordning som Jordbruksverket enligt lagstiftningen ska ge kontrollmyndigheten.

Kontrollvägledningen ska genom samordning bidra till en enhetlig och verkningfull kontroll inom ett kontrollområde och inom de olika sektorerna. Den kan också utifrån ett helhetsperspektiv bidra till att myndigheter i Sverige utför rätt kontroll och i rätt omfattning.

3.3 Kontrollobjekt

Kontrollobjekt är den eller det som är föremål för kontroll och kan vara en aktör, en vara, ett djur eller en verksamhet.

3.4 Kontrollpunkter

Med kontrollpunkter menas i denna vägledning de olika moment som ingår i den offentliga kontrollen.

3.5 Grundvillkor

Rubriken är inte tillämplig.

4 Tillämplig lagstiftning

4.1 Kort beskrivning av regelverket

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)
- Kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 av den 25 februari 2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om genomförande av rådets direktiv 97/78/EG vad gäller vissa prover och produkter som enligt det direktivet är undantagna från veterinärkontroller vid gränsen
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll)
- Lag (2006:805) om foder och animaliska biprodukter
- Förordning (2006:814) om foder och animaliska biprodukter
- Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur (saknr. K14)
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2007:21) om offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter (saknr. M40)

Regelverken finns tillgängliga via bl.a. Jordbruksverkets webbplats [Kontroll inom området animaliska biprodukter](#)

Jordbruksverkets vägledning omfattar endast lagstiftningen ovan. I vissa fall ställs även krav på hanteringen genom annan lagstiftning t.ex. miljölagstiftningen. Det kan således bli upp till kontrollmyndigheten att samordna så att berörda lagstiftningar efterlevs. Exempelvis kan animaliska biprodukter täckas in av och därmed döljas under begreppet ”hushållsavfall”.

5 Ansvarsfördelning inom kontrollområdet

5.1 Beskrivning av Jordbruksverkets ansvar

Jordbruksverket är central behörig myndighet och beslutar om föreskrifter och allmänna råd. Jordbruksverket är också behörig myndighet att utföra viss offentlig kontroll av animaliska biprodukter och framställda produkter, se 11 § förordning om foder och animaliska biprodukter. I nämnda förordning anges även att Jordbruksverket får överlåta kontrolluppgifter till länsstyrelsen och har så gjort när det gäller insamling, omlastning och transport av sådana animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är matavfall. Överlåtelsen framgår av 3 kap. 1 § andra stycket SJVFS 2007:21

Enligt 13 § lagen om foder och animaliska biprodukter och 16 § förordningen om foder och animaliska biprodukter ska Jordbruksverket samordna övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämna råd, hjälp och stöd, samt vägledning i denna verksamhet.

5.1.1 Kommunens ansvar

Kommunen ansvarar för kontroll inom området animaliska biprodukter enligt 12 och 13 §§ förordningen om foder och animaliska biprodukter.

Kontrollansvaret omfattar följande områden:

- nedgrävning av animaliska biprodukter,
- utlämnade och transport av matavfall,
- kompostering av matavfall när sådan kompostering genomförs på annat sätt än genom kompostering i en komposteringsanläggning som är godkänd av Jordbruksverket,
- förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen,
- förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen,
- användning av andra organiska gödningsmedel och jordförbättringsmedel än naturgödsel och
- hantering av naturgödsel i primärproduktionen.

5.1.2 Länsstyrelsens ansvar

Länsstyrelsen ansvarar för kontrollen av att insamling, omlastning och transport av sådana animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är matavfall görs i enlighet med förordning (EG) nr 1069/2009 och förordning (EU) nr 142/2011. Detta framgår av 3 kap. 1 § andra stycket SJVFS 2007:21.

5.1.3 Livsmedelsverkets ansvar

Livsmedelsverket är behörig myndighet att utöva offentlig kontroll vid livsmedelsanläggningar över efterlevnaden av förordning (EG) nr 1069/2009 samt av föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av 11 § lagen om foder och animaliska biprodukter, se 13 § förordningen om foder och animaliska biprodukter.

6 Kontrollobjekten

6.1 Kort beskrivning av kontrollobjekten och deras verksamhet

Alla aktörer som hanterar animaliska biprodukter och produkter därav ska vara föremål för kontroll. Se kapitel 8.4 för register över kontrollobjekten.

Kommunens kontrollobjekt

Kontrollobjekten består av samtliga verksamheter som hanterar animaliska biprodukter och därav framställda produkter om de omfattas av kommunens offentliga kontroll. Den omfattar bland annat primärproducenter och livsmedelsanläggningar som inte ligger under Livsmedelsverkets kontrollansvar (som t.ex. butiker och restauranger), men även enskilda när det gäller utlämnande av matavfall, kompostering samt nedgrävning av döda djur.

Länsstyrelsens kontrollobjekt

Länsstyrelsens kontrollobjekt består av samtliga verksamheter som samlar in, lastar om och transporterar animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är matavfall.

Livsmedelsverkets kontrollobjekt

Kontrollobjekten består av samtliga verksamheter som hanterar animaliska biprodukter på ett sådant sätt att de omfattas av Livsmedelsverkets offentliga kontroll, dvs. livsmedelsanläggningar som inte ligger under kommunernas kontrollansvar.

7 Riskanalys

7.1 Ange att den operativa kontrollen ska grundas på riskanalys

Riskanalys skapar förutsättningar för en verkningsfull offentlig kontroll med god kvalitet. Därför ska all offentlig kontroll grundas på en dokumenterad och fastställd riskanalys. Den offentliga kontrollen är således riskbaserad vilket betyder att kontrollfrekvens och kontrollens omfattning beror på riskens storlek. Den som ansvarar för den offentliga kontrollen bör se till att en riskanalys genomförs.

Riskanalysen bör baseras på risk och erfarenhet. I denna analys bör varje väsentlig risk identifieras och bedömas utifrån sannolikhet och konsekvens.

Följande faktorer bör ingå i kontrollmyndigheternas riskanalys:

- Regelverket (komplexitet, nytt/gammalt),
- kontrollobjekten (typ av företag, resultat vid tidigare kontroll, egna åtgärder för att säkerställa korrekthet, personalens kompetens etc.),
- konsekvenser av eventuella felaktigheter (t.ex. smittspridning och saneringskostnader),
- varor/produkter (egenskaper etc. hos vara/produkt som påverkar risken för felaktigheter),
- övrigt som anses väsentligt för en riskanalys inom kontrollområdet.

Myndigheternas riskanalys bör fokusera på sådant material som är, eller riskerar att vara, smittförande och som därigenom skulle kunna sprida smittsamma sjukdomar till djur och människor, samt på sådant material som riskerar att komma in i livsmedelskedjan igen eller felaktigt nå foderkedjan.

Mer om riskanalys för respektive kontrollområde kan du läsa i bilagorna som länkas i kapitel 13.1 nedan eller i informationsbladet [Riktlinjer för kommunens riskanalys](#) på Jordbruksverkets webbplats, se sidan [Kontroll inom området animaliska biprodukter](#) på www.jordbruksverket.se

8 Hur förbereds den offentliga kontrollen?

8.1 Genomgång av resultatet av riskanalysen

Kontrollmyndigheten bör årligen upprätta en plan för den offentliga kontrollen. Vid upprättandet av denna plan bör hänsyn tas till resultatet av genomförd riskanalys. Kontrollmyndigheten bör även beakta eventuella operativa mål för kontrollområdet i Sveriges fleråriga nationella kontrollplan på [NKP-webben](#). Med utgångspunkt i riskanalysen beslutar sedan kontrollmyndigheten hur många

kontrollbesök som ska utföras under året och vilka verksamheter som ska inspekteras i första hand.

8.2 Framtagande av checklista/ kontrollprotokoll med kontrollpunkter

Kontrollmyndigheten ansvarar för att ta fram en dokumenterad och fastställd checklista och basera den offentliga kontrollen på den. Denna checklista ska i så fall utarbetas med tillämplig lagstiftning, kontrollvägledning och resultatet av genomförd riskanalys som grund. Jordbruksverket har tagit fram förslag på frågor till checklistor och i vissa fall även färdiga checklistor, se kapitel 13.

8.3 Möjligheter till samordnad offentlig kontroll inom myndigheten

En viktig målsättning för all offentlig kontroll är att den administrativa bördan för kontrollobjekten ska vara så liten som möjligt. Ett led i detta är att, där så är möjligt, samordna offentlig kontroll inom flera områden för att därigenom hålla nere antalet besök hos kontrollobjektet. Den offentliga kontrollen ska genomföras effektivt men om möjligt anpassas så den inte i onödan påverkar företagets verksamhet negativt eller lägger onödig administrativ börda på företaget. Det kan t.ex. handla om när under dagen kontrollen utförs.

8.4 Centrala register tillgängliga för kontrollmyndigheten

Kommunens kontroll

- Jordbruksverkets lista över godkända och registrerade anläggningar och vissa registrerade användare som befattar sig med animaliska biprodukter eller därav framställda produkter finns på www.jordbruksverket.se under ”[Listor över anläggningar för foder och animaliska biprodukter och därav framställda produkter](#)”
- Jordbruksverkets register över de primärproducenter som använder organiska gödningsmedel och jordförbättringsmedel andra än naturgödsel och som har produktionsdjur finns på www.jordbruksverket.se under e-tjänsten ”[Sök foderföretagare](#)”
- Jordbruksverket har register över anläggningar där det finns djur.
- Länsstyrelsernas register över primärproducenter <https://sokfoderforetagare.lansstyrelsen.se/>
- Livsmedelsverkets lista över livsmedelsanläggningar på www.livsmedelsverket.se

- Om Jordbruksverket fattar särskilda beslut t.ex. rörande nedgrävning av slaktbiprodukter i undantagsområde som omfattas av bilaga 2 i SJVFS 2006:84 skickas det alltid kopia för kännedom till kommunen, eftersom kommunen är kontrollmyndighet. Något centralt register över detta finns dock inte.

Länsstyrelsens kontroll

- Listor över registrerade driftsansvariga, deras anläggningar och transportörer finns på www.jordbruksverket.se under ”[Listor över anläggningar för foder och animaliska biprodukter och därav framställda produkter](#)”.

Livsmedelsverkets kontroll

- Livsmedelsverkets lista över livsmedelsanläggningar på www.livsmedelsverket.se
- Jordbruksverkets lista över godkända och registrerade anläggningar och vissa registrerade användare av abp finns på www.jordbruksverket.se under ”[Listor över anläggningar för foder och animaliska biprodukter och därav framställda produkter](#)”.

9 Genomförande av den offentliga kontrollen

9.1 Föranmälan

Jordbruksverkets vägleder enligt följande när det gäller föranmälan eller så kallad avisering av kontroll efter beslut den 18 mars 2021, diarienummer 6.1.17-04432/2021:

- Vid kontroller som görs rutinmässigt (exempelvis så kallade ordinarie kontroller eller normalkontroll) bör en föranmälan göras för att skapa goda förutsättningar för kontrollen. Föranmälan bör dock inte göras tidigare än 24 timmar innan kontrollens genomförande.
- Vid uppföljande kontroller bör syftet och vad som ska kontrolleras avgöra om det är lämpligt att föranmäla eller inte. Föranmälan bör dock inte göras tidigare än 24 timmar innan kontrollens genomförande.
- Vid kontroll som utförs med anledning av anmälan bör inte någon föranmälan göras.
- Vid revisioner eller kontroller som tar längre tid i anspråk, som exempelvis en systematisk genomgång av företagets rutiner, är det motiverat att föranmäla kontrollen och i de fallen gärna i god tid.

När det gäller den regelbundna, rutinmässiga kontrollen som kontrollmyndigheterna har planerat att genomföra bedömer vi att denna kan och bör föranmälas. Att vi bedömer att denna kontroll kan föranmälas baserar vi delvis på att det i dessa fall inte finns skäl för att utgå från att det finns brister hos kontroll-

objekten. Vi bedömer även att om det finns underliggande brister, tillfälliga eller systematiska, märks dessa oftast även om snabba åtgärder har gjorts. Vår slutsats är därför att fördelarna med att föranmäla dessa kontroller är fler än nackdelarna. Vid kontroller som görs rutinmässigt bör därför en föranmälan göras för att skapa goda förutsättningar för kontrollen. Föranmälan bör dock inte göras tidigare än 24 timmar innan kontrollens genomförande.

Vid uppföljande kontroller bör syftet och vad som ska kontrolleras avgöra om föranmälan bör göras eller inte. Vid exempelvis kontroll av om företaget har vidtagit vissa tekniska åtgärder som ombyggnationer, installationer eller liknande kan föranmälan göras utan att det får en negativ effekt på kontrollens syfte. Vid kontroll av andra aspekter kan däremot en föranmälan få en negativ effekt på kontrollens syfte. Som exempel kan nämnas kontroll av dagliga rutiner och registerhållning, kontroll av transportfordon längs väg och förhållanden på omlastningsplats. I dessa fall bedömer vi att möjligheten att föranmäla är mer begränsad. I bedömningen om föranmälan är lämplig eller inte kan även vägas in vilken riskkategori företaget är klassat i. Om det är lämpligt eller inte att göra en föranmälan vid uppföljande kontroller bör alltså bedömas från fall till fall.

När det gäller kontroller som görs som följd av anmälningar eller klagomål bedömer vi att det inte är lämpligt att dessa kontroller föranmäls. I dessa fall finns det skäl att misstänka att det finns brister hos den som ska kontrolleras och en föranmälan skulle kunna göra det lättare att dölja dessa brister och risken är då att de inte kommer att åtgärdas. Vår bedömning är att nackdelarna med föranmälan vid anmälningsärenden väger tyngre än fördelarna.

Vid revisioner eller kontroller som omfattar en systematisk genomgång av företagets rutiner behöver man ofta träffa specifika personer för att få svar på frågorna. Det är då motiverat att föranmäla kontrollen och i de fallen gärna i god tid. Kontroller som tar längre tid, exempelvis om kontroll utförs av fler lagstiftningsområden samtidigt, där kontrollobjekten ligger avsides eller där kontrollobjekten har tillgänglig personal på oregelbundna tider kan också utgöra skäl för föranmälan för att kontrollerna ska kunna utföras. En motivering till varför föranmälan bedömdes som nödvändig bör anges i kontrollrapporten.

9.2 Provtagning och analys

Kommun och länsstyrelse

Rubriken är inte tillämpbar.

Livsmedelsverket

Kontrollmyndigheten får genomföra provtagning, men det torde endast bli aktuellt vid de anläggningar där särskilt krav ställs på provtagning av den slutliga produkten i lagstiftningen. Normalt sett räcker det dock att följa upp att de prov

som ska tas i egenkontrollen har tagits. När det rör sig om produkter som även omfattas av foderlagstiftningen kan dessutom prover komma att tas inom den foderkontroll Jordbruksverket bedriver.

9.3 Dokumentationskrav

De eventuella brister som behöver åtgärdas, samt de åtgärder den driftsansvarige säger sig vilja vidta, ska dokumenteras i kontrollrapporten. Om det rör sig om brister som inte kan förutsättas att den driftsansvarige omgående åtgärdar och där kontrollmyndigheten behöver ställa krav på den driftsansvarige ska detta göras i form av ett beslut om föreläggande. Driftsansvarige ska få möjlighet att åtgärda eventuella avvikelser innan en kopia av rapporten ska lämnas/skickas till den driftsansvarige.

Kontrollrapporten från den offentliga kontrollen ska uppfylla förvaltningslagens krav. Den ska innehålla beskrivning av hur kontrollen genomfördes och av de iakttagelser som gjordes. Kontrollrapport ska upprättas efter varje genomförd kontroll. Den ska minst innehålla den information som anges i art. 13 i förordning (EU) 2017/625. Således ska följande punkter vara med:

- beskrivning av syftet med kontrollen,
- den kontrollmetod som användes,
- resultatet av kontrollen (vilka brister som noterades) och
- i förekommande fall de åtgärder som ska vidtas av den berörda företagaren.

9.4 Avgifter

Hur kontrollmyndigheterna ska ta ut kontrollavgiften framgår av förordning om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter.

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 4 § SJVFS 2007:21 ta ut en avgift från företagaren motsvarande de faktiska kostnaderna (tim-, rese- och analyskostnader).

10 Hantering av avvikelser som konstateras vid den offentliga kontrollen

10.1 Kontrollmyndighetens ansvar att följa upp avvikelser

Kontrollmyndigheten har ansvar för att följa upp att avvikelser som konstateras i kontrollen åtgärdas av verksamhetsutövaren. Om avvikelser påvisas i den offentliga kontrollen krävs ett förnyat besök eller administrativ uppföljning. Uppföljning kan vid lämpliga fall även ske vid nästa planerade kontroll.

Kontrollmyndigheten får själv ta ställning till när ett förnyat besök är motiverat och inom vilken tidsram det ska göras.

10.2 Vilka avvikelser som bör innebära ett förnyat besök (toleransnivå etc.)

Kontrollmyndigheterna får själv ta ställning till när avvikelser kräver att förnyat besök (extra offentlig kontroll) ska ske. Om avvikelserna behöver följas upp genom ett förnyat besök bör bestämmas utifrån bland annat avvikelsernas allvarlighetsgrad. I artikel 138 i EU:s kontrollförordning finns uppräknat åtgärder som ska vidtas om bristande efterlevnad konstateras. Hur allvarlig avvikelsen är bedömer kontrollmyndigheten.

10.3 Förelägganden

I artikel 138 i EU:s kontrollförordning finns bestämmelser om åtgärder som den behöriga myndigheten ska vidta vid bristande efterlevnad av regelverket. Den kompletteras av 23–24 §§ i lagen om foder och abp som anger att kontrollmyndigheten får besluta om förelägganden och att föreläggandet får förenas med vite. Förelägganden bör tillämpas i de fall brister uppdagats som är sådant slag att verksamheten inte visar vilja att vidta nödvändiga åtgärder och då brister inte är åtgärdade vid ett förnyat besök. Föreläggande bör också tillämpas i de fall allvarligare brister uppdagats.

10.4 Sanktionsavgifter

Ej tillämplig.

10.5 Överprövning av beslut

Kommun

Kommunens beslut överklagas till länsstyrelsen. Beslut om sanktionsavgifter överklagas dock till förvaltningsrätten.

Länsstyrelse och Livsmedelsverket

Länsstyrelsens och Livsmedelsverkets beslut överklagas till förvaltningsrätten.

10.6 Prövning av godkännande

Om anläggningen eller verksamhet vid kontroll inte visar sig leva upp till kraven på godkännande ska den myndighet som utfärdat godkännandet ta ställning till om godkännandet ska återkallas.

10.7 Åtalsanmälan

Kontrollmyndigheten är skyldig att göra åtalsanmälan vid misstanke om brott. Det framgår av 14 § lagen om foder och animaliska biprodukter att den myndighet som utövar offentlig kontroll ska verka för att åtgärder vidtas mot överträdelser av lagen, av de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen.

11 Grundvillkor

11.1 Rapport om grundvillkor

Rubriken är inte tillämplig.

12 Jordbruksverkets behov av uppföljning

12.1 Generell beskrivning av behovet

Jordbruksverket har, som central behörig myndighet, ett ansvar för att följa upp den offentliga kontrollen. Jordbruksverket måste därför få återkoppling för att kunna genomföra samordning, uppföljning och utvärdering inom kontrollområdet. I början av varje nytt kontrollår samlas information in från kontrollmyndigheterna.

Informationen sammanställs och ingår sedan som en del av rapporten om Sveriges kontroll i livsmedelskedjan för det aktuella året – en rapport som knyter an till den Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan. Enligt artikel 109 i EU:s kontrollförordning ska varje medlemsstat utforma en samlad flerårig nationell kontrollplan för att säkerställa att kontrollen verkställs på ett effektivt sätt. En sådan kontrollplan finns framtagen för Sverige och finns på [NKP-webben](#).

12.2 Lämplig form för återrapportering

Kommunerna, länsstyrelserna och Livsmedelsverket ska enligt 3 kap. 6 § SJVFS 2007:21 senast den sista februari efter utgången av varje kalenderår till Jordbruksverket lämna in en rapport om den genomförda offentliga kontrollen av animaliska biprodukter. Rapporteringen initieras av Jordbruksverket och ska bland annat innehålla antalet kontroller, antalet avvikelser och vilka åtgärder och sanktioner som kontrollmyndigheten genomfört under kontrollåret.

13 Avsnitt om kontrollpunkter

13.1 Kontrollpunkterna

Jordbruksverket har tagit fram förslag till kontrollpunkter utifrån tillämplig lagstiftning. I tillhörande bilagor finns kontrollpunkter angivna för några av kontrollområdena samt hänvisning till aktuellt lagstöd.

Kommunens kontroll

- Kommunens kontroll av animaliska biprodukter vid livsmedelsanläggningar
- Offentlig kontroll av insamling av matavfall kategori 1 och 3
- Offentlig kontroll av kompostering av matavfall som genomförs på annat sätt än i en av Jordbruksverket godkänd anläggning
- Offentlig kontroll av nedgrävning av döda djur, slaktbiprodukter och biprodukter från biodling
- Offentlig kontroll av förvaring av döda djur och delar av döda djur i primärproduktionen
- Offentlig kontroll av förbränningsanläggningar inom primärproduktionen
- Offentlig kontroll av naturgödsel och andra organiska gödningsmedel

Länsstyrelsens kontroll

- Offentlig kontroll av transport av animaliska biprodukter och framställda produkter samt hantering vid plats för omlastning

Livsmedelsverkets kontroll

- Livsmedelsverkets kontroll av hantering av animaliska biprodukter och därav framställda produkter vid livsmedelsanläggning

14 Ytterligare information

14.1 Nyhetsbrev

Rubriken är ej tillämpbar.

14.2 Frågor och svar

Rubriken är ej tillämpbar.

14.3 Samverkan inom kontrollområdet

Samverkan finns inom Nätverket för livsmedel, djurskydd och veterinära frågor, det så kallade 28-nätverket, som är ett forum för länsstyrelserna och de centrala verken.

14.4 Diskussionsforum för de som utför den operativa kontrollen

Kommunerna har tillgång till webbforumet [Effektiv näring](#). Där finns möjlighet att ta del av tidigare frågor och svar från kontrollpersonal och handläggare inom abp-området.

14.5 Faktabas

Jordbruksverkets webbsidor

På [Jordbruksverkets webbplats](#) finns information om animaliska biprodukter och länkar till relevant lagstiftning. Ett urval av webbsidor hittar du nedan:

[Kontroll inom området animaliska biprodukter](#)

[Transportera och mellanagra animaliska biprodukter och därav framställda produkter](#)

[Hantera handelsdokument och hålla register](#)

[Förbränningsanläggningar](#)

[Gödningsmedel och jordförbättringsmedel med animaliskt innehåll](#)

[Hantera rester från livsmedelsindustrin](#)

Livsmedelsverkets webbsidor

[Livsmedelsverkets webbplats](#)

[Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan](#)